

Vias, la premissa per la colonisaziun decentrala

Cussegl grond ha tractà il Program da vias 2017–2020

■ (anr/fa) Durant ils proxims quatter onns investescha il chantun Grischun stgars 767 milliuns francs. Nov è vegni integrà en il program da vias era l'uschenumnà traffic plaun, betg motorisà. «Per la colonisaziun decentrala dal chantun muntagnard Grischun èn las vias d'impurtanza essenziala», ha ditg il president da la cumissiun predeliberanta *Andreas Felix* (pbd, Tschintg Vitgs) mardi cun preschentar al parlament il Program da vias 2017–2020. Quai signifitga tenor el per il chantun ina incumbensa permanente colliada cun gronds custs. I saja da mantegnair ina rait da stgars 1600 kilometers vias, da quellas èn 163 kilometers vias naziunalas, 597 kilometers vias chantunalas ed 825 kilometers vias da colliaziun. «Sin la rait da vias grischunas sa chattan bunamain 1600 punts, tunnels e galarias», ha'l ditg, «quai signifitga pro kilometer in da quels fabricats.» Perquai èsi a l'avis da la regenza e da la cumissiun predeliberanta necessari da planisar bain il mantegniment e l'optimaziun da la rait chantunala da vias. Da l'onn 2017 fin 2020 prevesa il chantun dad investir 767 milliuns francs en sias vias.

Durant ils proxims quatter onns investescha il chantun Grischun stgars 767 milliuns francs en l'infrastructura da vias.

FOTO N. SIMMEN

«100 lingias da traffic public sin nossas vias»

Cussegliegr guvernativ *Mario Cavigelli* ha numnà ils accents dal program da vias actual: I saja da mantegnair il bun stadi da las vias, en il qual ellas sa chattan per il mument, e las renovar e construir novas

vias «senza exagerar» surtut sin la rait da vias principalas. Sco terz accent ha numnà Cavigelli il traffic plaun, betg motorisà: «Cun vias per velos u per mountainbikes pon ins stgaffir ulteriuras attracziuns per ils abitants e per ils giasts dal Grischun. La finanziaziun è baingea per

gronda part chausa da las vischnancas, il post specialisà 'traffic plaun' da l'Uffizi chantunala da construcziun bassa las cusseglià però tar la planisaziun e realisaziun da questas vias.» Tant *Marcus Caduff* (pcd, Lumnezia) sco er *Elita Florin-Caluori* (pcd, Razén) han punctuà l'impur-

tanza da quest traffic betg motorisà per il chantun turistic Grischun: «I renda dad investir en vias da velo, quai mussa la cumparegliaziun cun ils pajais vischins», ha ditg la deputada. En connex cun l'aspect ecologic ha menziunà Cavigelli che sin las vias grischunas na circuleschia

mo il traffic individual, «ins dumbra tar nus ina tschientina da lingias da traffic public che collian vischnancas e valladas».

La Punt-Chamues-ch, Sta. Maria u Susch?

Emil Müller (pbd, Sur Tasna) ha menziunà a chaschun da la debatta d'entrada la situaziun dal traffic a Susch: Ins spetgia dapi passa 40 onns da survegnir in sviament che maina il traffic sper la vischnanca, ha'l ditg, «il grond augment dal traffic causa il turissem en massa vers e da Livigno è insupportabel per ils abitants da Susch ed in dischavantatg era per la part sura e sut da l'Engiadina e per la Val Müstair.» Cun in sviament pudessan ins tenor el schliar questa situaziun. «Il sviament avess era l'avantatg ch'ins pudess porscher per il cas da colonnas davant il tunnel dal Veraina sin ina part dal sviament ulteriuras plazzas da spetgar», ha ditg Müller. Ins nun haja anc decis tgenin dals projects ch'ins veglia realisar cur ch'il sviament da Silvaplana saja finì, ha respus Mario Cavigelli, «il sviament da La Punt-Chamues-ch, da Sta. Maria en Val Müstair u da Susch.» Il cussegl grond ha prendì cun 80:13 vuschs gea e sis abstenziuns da la vusch enconuschientscha dal Program da vias per la perioda 2017 fin 2020. Uschia declera il parlament da vulair sustegnair las strategias e finamiras formuladas da la regenza en ses rapport da vias.